

Representantforslag 127 S

(2015–2016)

fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes og Snorre Serigstad Valen

Dokument 8:127 S (2015–2016)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Torgeir Knag Fylkesnes og Snorre Serigstad Valen om langsiktighet og trygghet for turistfisket

Til Stortinget

Bakgrunn

Sjømatnasjonen Norge har en omfattende turistfiskerier. Selv om næringen er stor og har fremtiden for seg, mangler den et skikkelig rammeverk, som både sikrer fornuftig beskatning av ressursene og som sikrer at aktører som satser og investerer kan ha trygghet for langsiktig drift og inntekt. Forslagets formål er å sikre gode rammer for det fisket som skjer i regi av utlendinger som kommer hit som turister.

Turistfisket har lange tradisjoner, fra engelsk adel som kom for å fiske laks på 1800-tallet, via utviklingen av rorbaturisme i Lofoten på 1960-tallet til dagens omfattende aktivitet, både i næringsregi og uorganisert. Beregninger fra 2005 anslår 343 000 årlige fiskende turister, mens nyere undersøkelser av fisketurismebedriftene viser over 1,2 millioner gjestedøgn, hvorav 585 000 fiskegjestedøgn.

Yrkesfisket har stor betydning for landet og er derfor sterkt regulert. Både adgang til deltakelse i fisket, kvoteregime og reguleringer gjør at Norge kan ivareta næringens langsiktige interesser på en god måte. Den mangelfulle reguleringen av turistfisket står i kontrast til dette, selv om begge aktiviteter skjer i det samme havet og beskatter den samme fisken.

Selv om turistfisket har viktig omfang, er det lite regulert. Det settes av teoretiske mengder fangst til turistfisket, men det er ingen kontroll med hvor mye som tas opp. For 2016 er det satt av 7 000 tonn torsk, 300 tonn hyse og 2 000 tonn sei.

Omfanget av turistfiske er uklart. Det finnes en organisert sektor med profesjonelle aktører, og det finnes et stort innslag av turister som kommer hit selv, gjerne i bobil. Det at markedet er relativt lite regulert, gjør at det statistiske grunnlaget for omsetning, gjestedøgn, antall turister og hvor mye det fiskes, er uklart. Forslagsstillerne mener det uorganiserte fisket som utenlandske turister gjennomfører, må reguleres og rammes inn for å sikre fornuftig beskatning av ressursene, og for å sikre at denne turismen fører til verdiskapning i Norge. Det må være et klart mål for norske myndigheter å sikre at det ligger igjen verdiskapning og arbeidsplasser på land.

Forslagsstillerne mener det må sterkere begrensninger til for å sikre verdiskapning i Norge, og for å hindre overdreven utførsel av fisk fra landet. Gjennom å vurdere en ordning der utenlandske turister må fiske gjennom en registrert bedrift som kan registrere fangsten for å ha lov til å ta med fisk ut av landet, kan man sikre bedre oversikt over hvor mye som tas opp og samtidig sørge for at turistene legger igjen verdier i Norge.

De oversiktene som finnes, viser tall som forteller at man snakker om flere hundre tusen mennesker årlig. En rapport fra 2001 forsøkte å beregne hvor mye det fiskes og kom til et anslag på nærmere 13,5 tonn. Andre beregninger ligger noe lavere. Havforskningsinstituttet har beregnet at de profesjonelle fisketurismebedriftene tar opp 3,3 tonn fisk, mens man antar at det uorganiserte fisket tar opp flere ganger dette.

Selv om reguleringen av turistfisket er relativt tynn, finnes det en del regler. Utenlandske turister kan kun bruke håndholdt redskap når de fisker i sjøen. Turister har ikke anledning til å bruke garn, teiner, ruser, liner og lignende. Fiskeren kan ta med opp til 15 kilo fisk og én (hel) troféfisk ut av landet. Fiskeren må være mer enn 100 meter fra nærmeste oppdrettsanlegg når det fiskes. All båttrafikk skal

skje minst 20 meter unna oppdrettsanlegg og festeanordninger. Utenlandske turister har ikke adgang til å selge fangsten sin. Det må ikke fiskes fisk under minstemålet for de ulike artene.

Det har vært flere ulykker under turistfiske. For næringens fremtid og sikkerheten til turistene er det viktig med trygge forhold, kyndig veiledning og gode fartøy. Lovverket har heller ikke vært klart nok til å sikre at turistfisket skal foregå fra norske fartøy. Ved å innføre en obligatorisk registrering av fartøy vil arbeidet med oppfølging av sikkerhet og oversikt over næringen kunne forbedres. Slik registrering vil også utelukke utenlandske fartøy og oppfylle lovens intensjon om at det kun er lov å fiske fra norske fartøy i norske farvann.

Turistfisket trenger helhetlig og solid regelverk. Det er nødvendig med regler som gir enkel og rask oversikt, både for næringen og for dem som skal fiske. Det er kommunene som er aller nærmest til å regulere fisket og turistfiskebedriftenes virksomhet. Gjennom å gi kommunene rett til å gi konsesjoner kan overetablering hindres og god forvaltning sikres. En kan stille relevante sikkerhetskrav ut fra lokale forhold, og en kan bidra til at lokal kunnskap og lokalt næringsliv på best mulig måte kan bygge opp, og dra nytte av, næringen.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med nødvendige forslag for å innhente kunnskap om turistfisket slik at fornuftig beskatning kan sikres, blant annet gjennom obligatorisk registrering av aktørene, inkludert jevnlig innhenting av statistikk.
2. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innføring av fiskekort for utenlandske turister, der inntektene skal brukes til kontroll med fisket.
3. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om en obligatorisk registreringsordning for turistfiskebedrifter.
4. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om innføring av en registreringsplikt for alle motoriserte fartøy som turistfiskebedrifter bruker.
5. Stortinget ber regjeringen utrede en ordning der utenlandske turister kun får ta med fisk ut av landet dersom den er fisket i samarbeid med en registrert turistfiskebedrift, slik at man begrenser eksport som ikke gir verdiskapning i lokalsamfunnene og får sterkere kontroll med hvor mye fisk som tas opp.
6. Stortinget ber regjeringen fremme forslag om nødvendige lovendringer for å gi kommunene rett til å forvalte profesjonelt turistfiske, for å sikre god forvaltning basert på lokal kunnskap.

17. juni 2016